

metova N. (2005) Hospodarske pravo Ukrainy : Navchalnyi posibnyk. Kharkiv: Odissei. (in Ukrainian)].

15. *Кисіль В. О.* Особливості землевпорядкування в умовах радіаційного забруднення / В. О. Кисіль. // Вісник Львів. держ. аграр. ун-ту: Сер. Землевпорядкування та земельний кадастр. — 1999. — № 3. — С. 246–248 [Kysil V. (1999). Visnyk Lviv. derzh. ahrar. un-tu: Ser. Zemlevporiadkuvannia ta zemelnyi kadastr, (3), 125—135 (in Ukrainian)].

16. *Шевченко Л. И.* О понятии, сущности и значении договорного регулирования имущественных отношений в условиях рыночной экономики / Л. И. Шевченко. // Госуларство и право. — 2005. — №10. — С. 42–48. [Shevchenko L. (2005). Gosudarstvo i pravo, (10), 42—48 (in Ukrainian)].

17. *Годэмэ Е.* Общая теория обязательств [Пер. с фр. И.Б. Новицкого] / Е. Годэмэ. — М. : Юридическое издательство Министерства юстиции СССР, 1948. — 512 с. [Godeme E. (1948). Obschaya teoriya obyazatelstv [Per. s fr. I.B. Novitskogo]. — Moskva: Yurydycheskoe izdatelstvo Mynysterstva yustytssy SSSR. (in Russian)].

18. *Иоффе О.С.* Обязательственное право : Избранные труды: В 4-х т. Т. III. / О.С. Иоффе. — СПб. : Издательство «Юридический центр Пресс», 2004. — 837 с. [Ioffe O. (2004). Obvazatelstvennoe pravo : Izbrannyye trudyi (Vols. 1-4). — SPb. : Izdatelstvo «Iurydycheskyi tsentr Press». (in Russian)].

19. *Дзера О. В.* Науково-практичний коментар Цивільного кодексу України: У 2-х т. / О.В. Дзера, Н.С. Кузнецова, В.В. Луць [та ін.] ; за ред. О. В. Дзери. — К. : Юрінком Інтер, 2005. — Т. I. — 832 с. [Dzera O., N.Kuznietsova, V. Luts [ta in.] (2005). Naukovo-praktychnyi komentar Tsyvilnoho kodeksu Ukrainy: U 2-kh t. — Kyiv: Yurinkom Inter. (in Ukrainian)].

DZYAKHAR H. THE ECONOMIC TREATY IN THE AREA OF ELIMINATING THE CONSEQUENCES OF THE CHERNOBYL DISASTER.

Стаття надійшла до редакції 19.11.15.

УДК 330.322:339.727.22:338.242(477)

Замрига Артур Вікторович,

асистент кафедри правового регулювання економіки,
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»¹

ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИЙ РОЗВИТОК ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ

¹ Zamryha Artur. Assistant of Economy Legal Regulation department in the Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman.

У даній роботі здійснено аналіз інвестиційного клімату в Україні в сучасних надскладних політико-економічних умовах. Досліджено особливості залучення іноземних інвестицій в економіку України. Проаналізовано масштаби, географічну, галузеву та регіональну структури іноземного інвестування. Визначено проблеми надходження іноземних інвестицій і запропоновано основні шляхи їх вирішення.

© А. В. Замрига, 2015

Ключові слова: іноземні інвестиції, прямі іноземні інвестиції (акціонерний капітал), інвестиційний клімат, інвестиційна привабливість, інвестиційна діяльність.

The article analyzes the investment climate in Ukraine in the current difficult political and economic conditions. The features of the foreign investment attraction in Ukraine are researched. The scope, geographical, sectoral and regional structure of foreign investment are analyzed. Problems of foreign investment inflow are identified and basic solutions are offered.

Key words: foreign investment, foreign direct investment (stock capital), investment climate, investment attractiveness, investment activities.

Постановка проблеми. Останнім часом економічна система України суттєво дестабілізувалася, внаслідок чого виникли глибокі структурні деформації. Україна не здатна врегулювати питання соціально-економічного розвитку, відновлення національного виробництва за рахунок власних фінансових ресурсів і тому потребує притоку іноземних коштів. Сучасна економічна та політична ситуації ускладнюють залучення прямих іноземних інвестицій у зв'язку із неможливістю забезпечення захисту прав інвестора. Залучення прямих іноземних інвестицій — один із основних інструментів, необхідних для виходу з економічної кризи. Одним із стратегічних завдань, які необхідно вирішити державою є створення сприятливого інвестиційного клімату, який забезпечить стабілізацію економіки країни і підвищення економічних показників на майбутнє. Отож, проблема залучення іноземних інвестицій в Україну є важливою і актуальною.

Аналіз останніх наукових досліджень. Питанням залучення іноземних інвестицій в економіку України присвятили низку праць українські вчені, а саме: Л. Борщ, О. Гаврилюк, А. Дука, М. Крупка, Т. Майорова, О. Малютіна, В. Скриль, О. Рогач, А. Філіпенко, В. Шелудько та ін.

Не дивлячись на значні наукові розробки та досвід з питань іноземного інвестування, залишаються невирішеними проблеми у напрямку підвищення інвестиційної привабливості об'єктів на-

ціональної економіки, формування та активізації нових механізмів та заходів.

Мета та завдання дослідження. Метою дослідження є визначення основних проблем залучення іноземного капіталу, аналіз інвестиційного клімату та розробка пропозицій для його покращення.

Завданнями дослідження є:

- 1) визначити місце іноземних інвестицій у процесі розвитку економіки України;
- 2) проаналізувати показники інвестиційного клімату держави;
- 3) виокремити напрямки стимулювання залучення інвестицій;
- 4) визначити шляхи подолання проблем запозичення іноземних коштів;
- 5) перейняття досвіду зарубіжних країн щодо ефективного управління та використання залучених інвестицій.

Викладення основного матеріалу. Не зважаючи на сільськогосподарський і промисловий потенціал, численні природні ресурси, розвиток внутрішньої торгівлі, економіка України потерпає від нестачі фінансових інвестицій.

Відповідно до пункту другого частини першої статті 1 Закону України «Про режим іноземного інвестування» іноземними інвестиціями є цінності, що вкладаються іноземними інвесторамив об'єкти інвестиційної діяльності відповідно до законодавства України з метою отримання прибутку або досягнення соціального ефекту [2].

На інвестиційну привабливість України впливають різні фактори. Наприклад, політична та економічна нестабільність, непрозорість державної політики, недосконалість національного законодавства, диспропорційність у розміщенні отриманих інвестицій між регіонами.

Інвестиційний клімат — це узагальнена характеристика сукупності соціальних, економічних, організаційних, правових, політичних, соціокультурних передумов, що зумовлює привабливість і доцільність інвестування в ту або ту господарську систему [6, с. 165].

Для дієвого інвестиційного клімату значну роль відіграє держава в особі державних органів, що здійснюють управління та контроль за надходженням іноземних інвестицій.

Однією із важливих складових створення сприятливого інвестиційного клімату є забезпечення доступності кредитів для позичальників шляхом зниження їх вартості, системи страхування від некомерційних ризиків, умов роботи при здійсненні довгостро-

кових інвестицій, а також забезпечення реального дотримання міжнародних договорів і виконання рішень іноземних арбітражів, адже іноземні інвестори мають бути впевнені в тому, що будь-які угоди відповідають прийнятим міжнародним нормам і правилам, мають силу в Україні.

Національне законодавство як основа формування інвестиційного клімату є неузгодженим з міжнародним, власне тому і не сприяє захисту прав власності. Правове регулювання інвестиційної діяльності в Україні бажає бути кращим, оскільки наявні такі недоліки і прорахунки:

1) несистематизовані внесення змін до нормативно-правових актів, що лише нагромаджують нормативно-правову базу та ускладнюють роботу з нею;

2) непередбачуваність і недосконалість податкового законодавства, яке полягає у високому рівні оподаткування підприємств з іноземними інвестиціями;

3) відмінності у тлумаченні подібних положень у актах національного законодавства;

4) розбіжності у нормотворчій діяльності органів державної влади на регіональному рівні (наприклад, щодо умов, термінів, оплати, переліку пакетів документів, реєстрації та перереєстрації іноземних інвестицій);

5) відсутність єдиної стратегії щодо заохочення інвестицій;

6) слабка судова система та валютне регулювання, непослідовна політика Національного Банку України та неефективна робота митниці.

Стан сучасної економіки України піддається впливу податкового законодавства, що має суперечливі положення, тому зниження податкового впливу на виробництво, зміна податкових ставок залежно від сфер виробництва, встановлення податкових пільг при оподаткуванні прибутку допоможе стабілізувати.

Інвестиційну діяльність обґрунтовують з двох позицій — у вузькому та широкому розумінні. Щодо широкого розуміння, то це діяльність, пов'язана із вкладенням коштів в об'єкти інвестування з метою одержання прибутку [5].

У вузькому розумінні, інвестиційна діяльність, інвестування визначається як процес перетворення інвестиційних ресурсів у вкладення [7, с. 28].

Законодавче закріплення поняття інвестиційної діяльності міститься у частині першій статті 2 Закону України «Про інвестиційну діяльність» і являє собою сукупність практичних дій

громадян, юридичних осіб і держави щодо реалізації інвестицій [1].

Згідно із названим Законом інвестиційна діяльність здійснюється на основі:

1) інвестування, здійснюваного громадянами, недержавними підприємствами, господарськими асоціаціями, спілками і товариствами, а також громадськими і релігійними організаціями, іншими юридичними особами, заснованими на колективній власності;

2) державного інвестування, у тому числі державної підтримки реалізації інвестиційних проєктів, здійснюваного органами державної влади та органами влади Автономної Республіки Крим за рахунок коштів бюджетів, позабюджетних фондів і позичкових коштів, а також державними підприємствами й установами за рахунок власних і позичкових коштів;

3) інвестування, здійснюваного органами місцевого самоврядування;

4) іноземного інвестування, здійснюваного іноземними громадянами, юридичними особами та державами;

5) спільного інвестування, здійснюваного громадянами та юридичними особами України, іноземних держав.

Однією із проблем гарантування державою стабільності інвестиційного законодавства є не досить ефективний захист діяльності іноземного інвестора. Перш за все гарантії, що передбачені законодавством України визначають захист від незаконних дій державних органів та їх посадових осіб, компенсації і відшкодування збитків іноземним інвесторам, гарантії в разі припинення інвестиційної діяльності, гарантії переказу прибутків, доходів та інших коштів, одержаних внаслідок здійснення іноземних інвестицій. Проте, дані типові гарантії не здійснюють повноцінний захист іноземних інвестицій.

Законодавством не регламентовано ефективність залучення коштів іноземних структур. Положеннями закону не гарантується незмінність умов податкового, валютного або митного законодавства, питань ліцензування окремих видів господарської діяльності. У разі односторонньої зміни норм, які є базовими для діяльності інвестора та які впливають на інвестиційний клімат держави, інвестор змушений погодитися з новими умовами своєї діяльності на території України. Загалом це справляє негативний вплив на бажаний результат від комерційної діяльності іноземного інвестора. Як наслідок, він потрапляє в ситуацію, у якій не

може конкретно спрогнозувати можливості та результати довгострокових інвестицій. Стабільність норм законодавства, що регулюють діяльність іноземного інвестора — це першочергова гарантія для використання іноземних інвестицій.

Доречно було б додати до державних гарантій норму, яка надавала б іноземному інвестору адаптаційний період, протягом якого він міг би пристосуватися до нововведених правових норм, обійти можливі кризові явища та продовжувати роботу в Україні на нових умовах.

Не зважаючи на побоювання іноземних інвесторів, в Україну було залучено прямі іноземні інвестиції, які становлять на 01.07.2015 року 42 851,3 млн дол. США та в розрахунку на 1 особу населення — 1000,5 дол. США. За даними Державної служби статистики станом на січень—червень 2015 року в економіку України іноземними інвесторами вкладено 1045,4 млн дол. США та вилучено 351 млн дол. США прямих інвестицій (табл. 1) [4].

Таблиця 1

**ПРЯМІ ІНОЗЕМНІ ІНВЕСТИЦІЇ (АКЦІОНЕРНИЙ КАПІТАЛ)
З КРАЇН ЄС В ЕКОНОМІКУ УКРАЇНИ**

	Обсяги прямих інвестицій на 01.07.2015, млн дол. США	у % до підсумку
Усього з країн ЄС-28	33154,9	100,0
Кіпр	12274,1	37,0
Німеччина	5489,0	16,6
Нідерланди	5108,0	15,4
Австрія	2354,3	7,1
Велика Британія	1953,9	5,9
Франція	1539,2	4,6
Італія	966,6	2,9
Польща	790,8	2,4
Угорщина	561,9	1,7
Люксембург	377,1	1,1
Інші країни ЄС	1740,0	5,3
<i>Довідково:</i>		
Всього в Україні	42851,3	x
Всього з країн ЄС-15	18778,4	x

Найбільшою країною-інвестором був і залишається Кіпр. Цьогорічний обсяг залучених інвестицій з держави Кіпр становить 12 247,1 млн дол. США. До десятки основних країн-інвесторів, що становить більше 83% загального обсягу прямих інвестицій, увійшли: Німеччина, Нідерланди, Російська Федерація, Австрія, Велика Британія, Віргінські острови (Велика Британія), Франція, Швейцарія, Італія.

Проте загальний обсяг залучених іноземних інвестицій за останні 10 років значно скоротився (рис. 1).

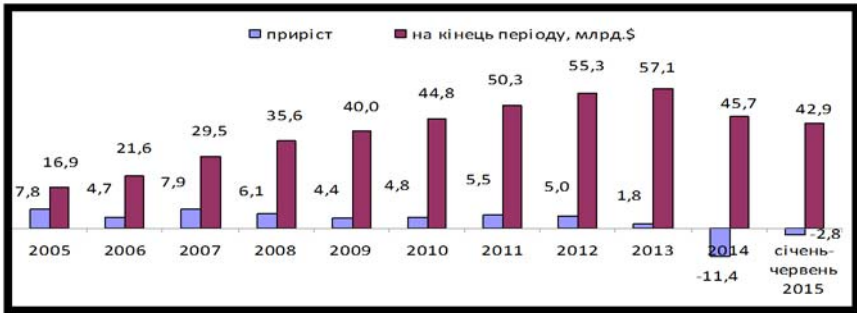

Рис. 1. Обсяг прямих іноземних інвестицій, млрд доларів США

На кінець 2014 року обсяг прямих іноземних інвестицій скоротився на 11,4 млрд дол. США, а за січень-червень — ще на 2,8 млрд дол. США порівняно з минулим роком. Таке зменшення іноземних вкладень було спричинене економічним і політичним застоєм, ослабленням виробничих процесів і військових дій на Сході України.

Важливим є розгляд стану надходжень іноземних інвестицій за регіонами. Лідером, порівняно з іншими областями, є місто Київ, адже при розподілі прямих іноземних інвестицій він зосередив у собі 50,3% загального обсягу інвестування в Україні. В свою чергу, станом на 01.07.2015 року Дніпропетровська область зосередила у собі 16,9%, Донецька — 5,1%, Київська — 3,9%, Харківська — 3,8%, Одеська — 3,2%, Львівська — 3,0%, Полтавська — 2,4%, Івано-Франківська — 2,0%, Запорізька — 1,8%, Луганська — 1,3%. Якщо порівнювати дані станом на 01.07.2015 та 01.01.2015, то можемо прослідкувати зменшення залучень іноземного капіталу у таких областях, як Донецька, Київська, Запорі-

зька та Луганська. Таке зменшення пояснюється нинішнім нерівномірним станом соціально-економічного розвитку і посилює подальше збільшення розриву їх розвитку (рис. 2).

Практично незмінною залишається ситуація, коли основними реципієнтами іноземних інвестицій є Дніпропетровська, Донецька, Харківська, Київська, Одеська області, оскільки в даних регіонах більшого розвитку зазнають інфраструктура, виробничі процеси, активна підтримка місцевих органів у формі консультацій, пошуку інвесторів, розробці й реалізації інвестиційних проектів. Поряд з цим 13 регіонів України впродовж останніх років отримують менше 1% від загального обсягу іноземного капіталу. Це Вінницька, Волинська, Житомирська, Закарпатська, Кіровоградська, Миколаївська, Рівненська, Сумська, Тернопільська, Херсонська, Хмельницька, Чернівецька та Чернігівська області. Найскладнішими ситуаціями з інвестування є в Тернопільській і Чернівецькій областях, адже частка надходжень інвестицій дорівнює 0, 1% від загального обсягу залучених інвестицій.

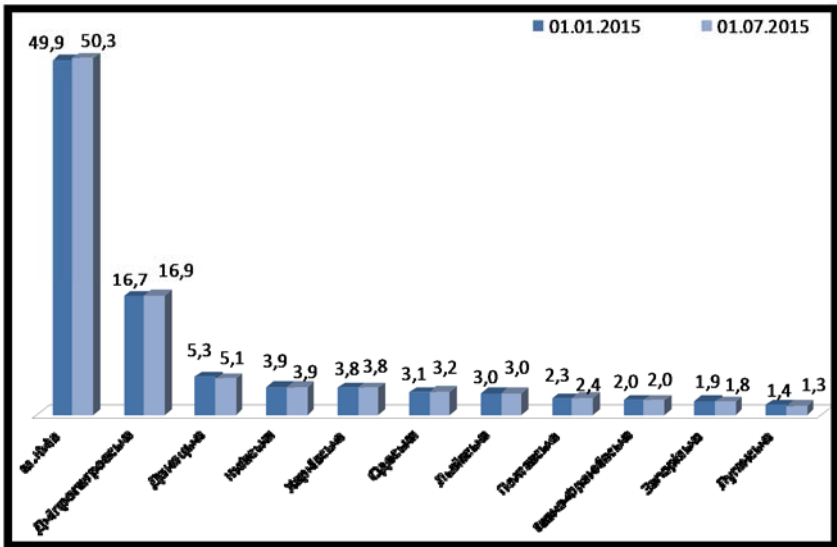

Рис. 2. Розподіл залучення прямих іноземних інвестицій за основними регіонами-реципієнтами інвестицій України, у % до загального обсягу

Такі диспропорції є суттєвими і негативно впливають на розвиток виробничого циклу між сферами господарської діяльності в регіонах, унеможлиблює здорову конкуренцію чи створення нових робочих місць.

Залучення іноземного капіталу із сусідніх держав є найхарактернішим для прикордонних областей України, які здійснюють міжрегіональне співробітництво. Існування митного кордону з Європейським Союзом надає унікальні можливості для покращення розвитку інвестиційного забезпечення. На прийняття рішення про розподіл інвестицій між регіонами впливають деякі чинники, а саме: політична стабільність регіону, ставлення органів виконавчої влади на місцях до іноземних інвестицій, рівень безробіття, розвиток промислового виробництва, співвідношення експорту та імпорту тощо.

Для забезпечення ефективного розв'язання проблеми щодо диспропорції надходження іноземного капіталу в регіони України потрібно розробити цілеспрямовану інвестиційну політику щодо залучення і використання інвестицій як центральними, так і місцевими органами влади.

Як наслідок, створення державної політики у сфері іноземних інвестицій забезпечить баланс регіональних пріоритетів у ході інвестування. Після визначення пріоритетних напрямків для залучення іноземного капіталу створюватимуться спеціальні заходи із стимулювання притоку іноземних інвестицій.

З розвитком господарської економічної діяльності в Україні зростає потреба у залученні додаткових фінансових ресурсів. Провідними сферами за обсягом зосередження інвестицій станом на січень-червень 2015 року залишаються: промисловість — 34,1%, будівництво — 15,2%, інформація і телекомунікації — 14,7%, сільське, лісове, лісове та рибнегосподарство — 9,5%, оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів — 7,7%, транспорт, складське господарство, поштова та кур'єрська діяльність — 6%, операції з нерухомим майном — 3,9%, фінансова та страхова діяльність — 2,6%, діяльність у сфері адміністративного та допоміжного обслуговування — 1,8%, інші сфери — 4,5% (рис. 3).

З метою вдосконалення політики інвестування України вагомим є досвід зарубіжних країн, наприклад, Польщі, Чехії та інших. Ці країни мали труднощі із реформуванням, проте їм удалося створити необхідні умови для залучення інвестицій. На прикладі Чехії варто було б створити організацію, яка змо-

гла б вести переговори з потенційними інвесторами на міжнародній арені для розміщення на території України підприємств, які б контактували з місцевою владою для організації роботи з такими інвесторами. Створення інвестиційної мережі могло б забезпечити оперативне реагування на запити та пропозиції, що надходили б від іноземних інвестиційних компаній, формування кількох альтернативних варіантів для розміщення їх виробництв, а також сприяло б установленню та розвитку бізнесу.

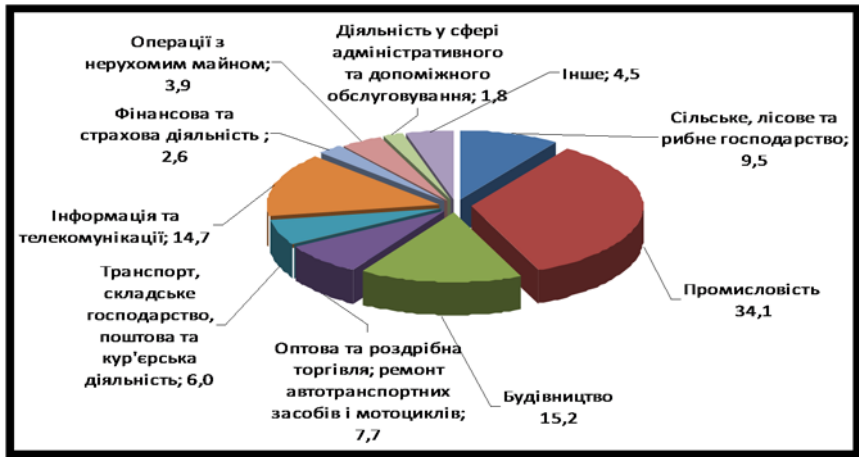

Рис. 3. Розподіл освоєних інвестицій за сферами економічної діяльності (у % до загального обсягу)

У Польщі для надання допомоги іноземним інвесторам було створено Державне агентство закордонних інвестицій, що інформувало інвесторів про можливих іноземних або національних партнерів і забезпечувало обслуговування іноземних інвесторів. Наступним кроком є впровадження спеціального реєстру найбільших іноземних інвесторів.

Протягом останніх років значне відставання від економіки розвинених країн впливає на ефективність виробництва та на загальний добробут українського населення. У 2010 році Кабінет Міністрів України ухвалив Концепцію Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на

2011—2015 роки [3]. Однак ніхто не міг передбачити події 2013—2015 років, і тому концепція не може повноцінно впливати на нинішню економічну діяльність. Динаміка обсягу залученого іноземного капіталу не є стабільною, що не дає змогу передбачити всі прогалини в фінансуванні виробничих, невиробничих та інших господарсько-економічних процесів. Через нерозвиненість інвестиційного ринку складнощі виникають у процесі вибору нових та успішних заходів для удосконалення іноземного інвестування.

Вирішення проблеми залучення іноземних інвестицій можливе за допомогою:

- 1) запровадження нових ефективних гарантій для інвестора, встановлення адаптаційного періоду;
- 2) створення пріоритетів на інвестиційні проекти за сферами, за регіонами, за виробничим потенціалом;
- 3) створення системи фінансування від іноземних інвесторів відповідно по кожному інвестиційному проекту;
- 4) забезпечення постійного приросту прямих іноземних інвестицій та моніторинг приросту;
- 5) контроль за використанням іноземного капіталу та періодична звітність (публічність звітності).

Висновки. Дослідження сучасного стану інвестиційного клімату та основних проблем залучення іноземного капіталу показало, що іноземні інвестиції посідають визначне місце в економічній діяльності України, в свою чергу інвестиційний клімат залишається не дуже несприятливим через політичну та економічну нестабільність, недосконалу податкову систему, відсутність належних гарантій інвесторам тощо.

Отож, для стимулювання інвестиційної діяльності та покращення інвестиційного клімату в Україні, необхідно сформувати стабільну державну політику у сфері іноземного інвестування, розраховану на довгострокову перспективу та розробити чіткішу й обґрунтованішу державну стратегію залучення іноземних інвестицій, з урахуванням національних цілей і пріоритетів; створити сприятливе інвестиційне середовище шляхом стимулювання національних та іноземних інвесторів здійснювати інвестиції; сконцентрувати грошові потоки на пріоритетні напрямки розвитку економіки. Все це сприятиме підвищенню інвестиційної привабливості національної економіки на міжнародному ринку капіталу й прискорить процес відтворення її потенціалу в складних політико-економічних умовах.

Україна має всі шанси зробити все для того, щоб покращити своє загальне становище і зайняти гідне місце розвиненої європейської держави поряд з провідними країнами світу.

Список використаних джерел

1. Закон України «Про інвестиційну діяльність» від 18 вересня 1991 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1991. — № 47. — Ст. 646: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12>. Law of Ukraine «On investment activity» dated September 18, 1991 // Verkhovna Rada of Ukraine. — 1991. — №47. — Art. 646: [electronic resource]. Access: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1560-12> [in Ukrainian]

2. Закон України «Про режим іноземних інвестицій» від 19 березня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. — 1996. — № 19. — Ст. 80: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-%D0%B2%D1%80>. Law of Ukraine «On foreign investments» dated March 19, 1996 // Verkhovna Rada of Ukraine. — 1996. — № 19. — Art. 80: [electronic resource]. Access: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/93/96-вр> [in Ukrainian]

3. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 29 вересня 2010 р. № 1900-р «Про схвалення Концепції Державної цільової економічної програми розвитку інвестиційної діяльності на 2011-2015 роки»: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1209-2011-%D1%80>. The Cabinet of Ministers of Ukraine of 29 September 2010 р. № 1900-г «On Approval of the Concept of the State Target Economic Program development of investment activity in 2011-2015»: [electronic resource]. Access: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1209-2011-p> [in Ukrainian]

4. Офіційний сайт Державної служби статистики України: [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://www.ukr.stat.gov.ua/>. The official website of the State Statistics Service of Ukraine: [electronic resource]. — Access: <http://www.ukr.stat.gov.ua/> [in Ukrainian]

5. *Петренко Л. М.* Теоретичні аспекти дослідження інвестиційної діяльності [Електронний ресурс] / Л. М. Петренко // Наукові праці Кіровоградського національного технічного університету. — Вип. 22, ч. II — 2012 — Режим доступу: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/54.pdf](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/54.pdf). Petrenko L. Theoretical aspects of research investment [electronic resource] / L. Petrenko // Proceedings of Kirovograd National Technical University. — Vol. 22, ch. II — 2012 — Access: [http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22\(2\)_ekon/stat_20_1/54](http://www.kntu.kr.ua/doc/zb_22(2)_ekon/stat_20_1/54) [in Ukrainian]

6. *Третяк Н.М.* Фактори формування інвестиційного клімату в Україні / Н.М. Третяк // Фінансовий простір. — №3 (11). — 2013. — С. 165—170. Tretiak N. Factors forming the investment climate in Ukraine / Tretiak N. // Financial space. — №3 (11). — 2013.- P. 165-170. [in Ukrainian]

7. *Федоренко В. Г.* Інвестознавство. Підручник. — 3-тє вид., допов. / В. Г. Федоренко — К.: МАУП, 2004. — 480 с. Fedorenko V. Investoznavstvo. Tutorial. — 3rd ed., Reported. / VG Fedorenko — K.: — AIDP, 2004. — 480 p. [in Ukrainian]

ZAMRYHA A. ECONOMIC AND LEGAL ASPECTS OF INVESTING IN UKRAINE: CURRENT STATE

Стаття надійшла до редакції 27.11.15.

ТРАНСПОРТНЕ ПРАВО

УДК 347.82

Шереметьєва Ольга Юріївна,
кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри міжнародного та європейського права
ДВНЗ «КНЕУ імені Вадима Гетьмана»¹

ВИДИ ПОВІТРЯНИХ ПРАВОВІДНОСИН І КРИТЕРІЇ ЇХ РОЗМЕЖУВАННЯ

У статті уточнено існуючі та розроблено нові критерії виділення видів повітряних правовідносин, визначено за цими критеріями конкретні види повітряних правовідносин, а також дано стислу характеристику сучасного стану та особливостей повітряних правовідносин.

Ключові слова: повітряне право України, Повітряний кодекс України, державне регулювання використання повітряного простору, повітряні правовідносини, критерії розмежування, види повітряних правовідносин.

The article has been clarified existing and developed new criteria for the allocation of air legal relations, are defined according to these criteria the kinds of air legal relations, and summarized the current state and special features of air legal relations.

¹Sheremeteva Olga, Candidate of Law, Associate Professor, Associate Professor of the International and Europe Law Department in Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman.